

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelyt, hova ugy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. i. tézendők.

nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közöltnak.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árazás szerint számíttatnak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg díj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld” című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralekban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Iparosaink jövője.

Kézdi-Vásárhely 1893. jan. 31.

Az általános jólét egyik főtényezője a virágzó ipar.

A magyar iparnak éppen úgy, mint a kultúrának, századok mulasztásait kell helyre pótolni. Az 1867. évi kiegyezés óta, habár minden lehető út és mód felhasználott a magyar ipar fejlesztésére, még sem állíthatjuk, hogy a lezajlott 25 év kívánt nivóra emelte volna úgy magát az ipart, mint az iparosok sorsát.

Az iparkamarák működése oly kevésbé hatott ki az iparosok jólétének emelésére, az ipar fejlesztésére, hogy azt észrevenni sem lehetett.

Az ipartörvény célszerű intézkedései, a hozzá kiadott magas miniszteri utasítás nagy része vagy igen lazán, vagy egyáltalán nem

is fogantatosított. Nagy része az ipartársulatoknak csak új nevet vett fel, de beléleti kormányzata a régi czéhrendszerbeli. Emiatt általános a zűrzavar, a fiatalok nem engedelmesskednek a régi ósdi rendszernek, az öregek pedig semmi újítást nem tűnnek.

Igy azt lehet mondani, hogy ma sem egyik, sem másik szabály nem érvényesül; kiki azt teszi, mi éppen neki tetszik. Rend és fegyelem nélkül fenn nem állhat semmi. A szabadiipar gyakorlása szintén feltételekhez van kötve, mely felett öröködni első sorban maguk az ipartestületek vannak hivatva. Ha városunkban a társulások derék elnökei, a testületek közvagyonának pontos és lelkiismeretes kezelése által az összetartást fenn nem tartanák, ma már azt sem tudnók, hogy léteznek-e ipartársulatok vagy nem?

Nagyon is bölcs intézkedés volt tehát a kereskedelmi miniszter urtól, az iparfejlesztő egyesületek létesítése. Haromszék vármegyére nézve folyó évi február 2-án megalakult ez egyesület. A munka programját, szervezeti szabályzatát még nem ismerjük. De maga az egyesület czime következtetni enged arra, hogy ez egyesület leendő hivatva iparosaink érdekében e megye területén minden oly intézkedést megtenni, mely pangó iparunkat felemeli s annak korszerű haladását elősegíti.

A háromszéki ipar ugy mennyiség, mint minőség tekintetében kiállja a versenyt az itteni viszonyokhoz mérten.

Ha majd az iparfejlesztő egyesület utat és módot talál arra, hogy iparosaink részére a jó minőségű anyag jutányos beszerzését, a termelés értékesítését és ezáltal ennek emelkedését lehetővé tegye, akkor már megtalálta útját az iparfejlesztésének.

De nem csak ezt veszi fel munkasorozatába azt hiszem, hanem segíteni is fogja a törekvő jóra való iparosokat és nem fogja elesni engedni azokat, kik önhibájuk nélkül szeren-

csétlen sorsba jutottak; terhes családjuk és elemi csapások miatt elszegényedve a szomszéd tartományokba kivándorolni kénytelenek.

Az iparfejlesztő egyesület bizonyosan ki fogja terjeszteni gondját arra is, hogy a haladni vágyó székely iparos fiak, maguk tovább képezhetesék végett az ország különböző helyein első rangú műhelyekben elhelyezést nyerjenek. A példa ragadni fog és a székely munkássegédek nem Moldova felé, hanem anyaországunkba sietnek.

Az ismeretség, a rokonság, barátság, majd a többi is vonza az anyaországi különböző részein letelepült és iparát virágzóan tűző székely honfi társához, mint vonza most a Romániában települtekhez.

Nmlts. Lukács Béla kereskedelmi miniszter ur ezen rendelete hálára kötelez, mert ettől egy jobb jövőt várhatunk.

Ha a megalakuló egyesület oly egyénekből áll, kik az iparosok terheit, bajait jogos sérelmeit ismerik, foglalkozásait elnézni, az általános haladásért anyagilag és szellemileg áldozni tudnak: úgy a gazdag eredmény el nem maradhat.

Bizunk megyénk szeretett főispánjában, hogy e megye iparosainak érdekeit egyformán kívánja elősegíteni; bölcs tapintatával, igaz hazafiságával a miniszter ur intézkedését mindnyájunk meglegedésére valósítja meg.

Ha elhagyott városunk iparosai a jólétnek csak némi reménysugarát élvezhetik is, nem szűnnek meg nemes törekvéseiben ez új egyesületet készséggel támogatni.

Az iparfelügyelői intézmény itt mutat-hatja be hivatását jó tanácsai, kiható üdvös munkásság által. Eddig azt tudtuk, hogy van, de működésének az ipar fejlesztése körüli eredményt felfogni képtelenek voltunk.

A „Székelyföld” tárczája.

A farsang.

Alkalmi csevegés.

Írta: Mártonffy Imre.

Nemcsak a szerelemnek és vallásnak, hanem a farsangnak is minden országban más jellege van. A németek farsangja egészen eüt a mi igénytelen, de vidám farsangunktól, avagy a diszes és pompás francia és olasz Carneval herczeg szereplésétől. A németek a középkor farsangi szokásait híven megőrizték s náluk a mulatás és féktelen jókedv adventtől a farsang utolsó napjáig terjed csak. Az igazi humor azonban a németeknél is különbözik. A Rajna mellett más és a Mosel partján ismét más szokás dívik. Éppugy különböznek egymástól Rómában a pazar fényű és diszes farsangi képek, vagy a könnyelmű és párfünilletu, blazirt párisi Carneval herczeg bohóságai. A leg-sajátságosabb azonban, hogy Németországban a bolond estélyeken nagyobb örültségeket és bohóságokat követnek el, mint mi. Nálunk az egész évben jókedv uralg, tánczolunk, vigadunk egyre, a németek egy bizonyos ideig csak, s hamvázó szerda után az arcukra hintett hamutól ismét komolyak lesznek.

Farsang! E szó oly röviden, s kaczerul hang-

zik és oly kellemes hatással van leányainkra, hogy alig várják megérkezett. Sajnos, e röpke szó ma már igen sokat veszített értékességéből. Ugy tünik fel előttünk, mintha közönséges vasárnap volna, semmi változatosságot nem nyújt, örökösen egyforma. Ennek oka főleg abban rejlik, hogy farsang után is farsangolunk és ennél fogva kimerülünk anyagilag és erkölcsileg. A másik fő ok a temérdek egyet, kör, társaság estélyei és táncözvigalmaiban keresendő, hol derűre-borura folyik a vigaság a megszámlálhatlan „jótékonyczól” örvé alatt. Mióta ez a szokás elburjánzott, a fiatalság soha sem tudja meddig tart a farsang s ezért nem is várják oly epedve, mint hajdanta. Nem hibáztatjuk a táncözkedelő, gondtalan fiatalságot ezért, hogy ily társaságokban szórakozást keres: Naiv fiatal leányok, kik azt hiszik, hogy fiatalságuk és szépségükkel táncözosok szerepét teremtik elő, nagyon csalódnak; szolgáljon nekik irányadóul egy 38 éves hölgy nyilatkozata, ki meggyőzte a világot 22 évi tapasztalata után arról, hogy az ilyen egyletekben vagy társaságokban igen sok év szükséges, míg az illető ismertté lesz.

A kedélyes házias estélyeket a gombamódra szaporodó egyletek teljesen kiszorították, a családok nem tartanak májházias jellegű estélyeket, mert itt is, ott is pénzt költeni ebben a szűk világban, komoly megfontolást igényel. Jellemző korunkra

nézve, hogy a mai fiatalság, a sokat emlegetett „jeunesse dorée” a korcsában keres szórakozást és báltermekben elvéve akad egy-egy táncöz, ki végig „robotol” egy-egy táncözot. Azért azt ajánlom neked kedves, bájos olvasónóm, kerüld az olyan egyleti mulatságot, hol ily blazirt ifjakkal találkozol, nehogy a kedvelt „rég” farsangodat megkeserítsd önmagadnak. Nem hiában irtam régi farsangot, mert úgy látszik, hogy a hajdan hetyke, csinos ifjak nem oly élénkek és vidámak most, mint régenté. Valamikor egyszerű ruhában járt az ifju, gitárral az oldalán, vig táncözderabokat játszva. És mi történt? A fiatal leányok szive hevesebben dobogott, az anyák szive büszkén járt rézig a déleczeg természetűn, ifju és öreg követte őket, elragadtatva játékuktól, mint a mesebeli patkányfogó, ki végig táncözolta a várost. Hej azóta mily nagyot változott a világ! A mai ifjak versenyeznek egymással a pazar, divatos öltözetekben; az egyszerű lantot félre vetették, s a valódi zeneértő, művelt, fáradhatlan mulató ifju-ágot, szineskedő és külsőleg ragyogó nemzedék követi — de szemük fénytelen, járásuk ingadozó, arcuk nem mosolygós, hanem életunt: a társadalom korcszülöttei. Vagy talán oly hamar megöregedtek, hogy a nőkben az emberiség fölösleges nemét találják? Ugy látszik.

Menjünk csak el valamelyik budapesti bálba,

Bizunk tehát a jobb jövőbe s reméljük, hogy beteljesülnek Vörösmarty koszorus költőnk eme szavai:

„Még jöni kell, még jöni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százerek ajakán.”

Nagy Károly.

Iparkamarai közgyűlés.

M.-Vásárhely, 1893. jan. 31.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara Tauszik B. Hugó elnöke alatt jan. hó 30-án a tagok élénk érdeklődése mellett tartotta meg ez évi első teljes ülést.

Az elnöki közlésekből kiemeljük a következőket:

A kereskedelemügyi miniszter a kamara 1893. évi költségvetését jóváhagyta s a kiadások összegét 7530 forintban hagyta, a fedezetet 7877 forint és 95 korbán, a kivetési kulcsot pedig 5%-ban megállapította. Ugyanazon miniszter a megyei iparfejlesztő bizottságokba a kamara által javaslatba hozott tagokat kinevezte. Ugyanazon miniszter a kamara javaslatára Bözöd udvarhelymegyei közlegény országos vásárjárnak október 9-ről december 13-ára való áthelyezését megengedte. A Marosvásárhely felől Kolozsvár felé és Brassó felől Marosvásárhely felé közlekedő vonatok közvetlen nappali csatlakozásának kérdését a m. kir. államvasutak igazgatósága a kamara többszöri kérelmére akként oldotta meg, hogy a Marosvásárhely-koosárdi vonalon a nyári menetrend megállapításakor még egy negyedik vonatot fektetett be. A nevezett igazgatóság értesítése szerint a Kézdivásárhely-brassói vonalon is fog egy oly vonat közlekedni, mely az 501. sz. gyorsvonathoz Brassóban közvetlen csatlakozik, minek folytán a háromszékiek Marosvásárhelyre közvetlen utazhatnak, körülbelül 12 óra alatt. A Baross-szoborra a kamara által megindított gyűjtés igen szép eredménnyel folyik. A kamara idáig 1462 forint 55 korbát gyűjtött, a melyből eddig 1200 forintot a központhoz fel is küldött.

A csödtörvény reformjára vonatkozó törvényjavaslatok tárgyában a központi bizottság által a kereskedők és iparosok érdekeinek figyelembe vételével kidolgozott szakszerű véleményt, a mely több figyelemre méltó módosítást tartalmaz, Merza Kristófnak egy pótdöntvényével együtt a kamara magáévé tette.

Marosvásárhely sz. kir. város tanácsa egy általi főelőtanodának a városban leendő felállítására a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézett felterjesztését másolatban, illetékes felsőbb helyen való támogatás végett a kamara felé megküldvén, e kérdés a gyűlésben élénk vitát idézett elő, a melyben részt vettek Deák Lajos, Kovács Ferencz, Kerekes Sámuel és

(kivéve a jurista bált) kik tánczolnak ott? Első éves kadétek, egész gyermekek még, egy-két fiatalnak megmaradt hadnagy, a civil életből egy-egy uracs, kiknek arcukat félénken környezi az ifjúság üde pirossága. S kik vonulnak vissza a dohányfüsttől telített ivóba? A fiatalság. Legfeljebb csupa „unalomból” végig csoszog feszesen egy négyest feleségével vagy ha még nincs, valamelyik szép tánczosnővel. A „fiatalság” elnevezése alatt olyan frakkla bujtatott, lomhán mozgó bábokat értek, kik 20 éven felül vannak. (Remélem e sorok nem fognak egy „ártatlan” 17 éves világfi kezébe akadni!) E benyomások összhangja különböző s képzelhető, mily hatással vannak a női nemre nézve. A mai fiatal öreg urak, kik lovagias udvariassággal adják át a tért az öreg fiatal uraknak, néha napján mégis kockáztatnak a bájos megszámlálhatlan szépségekkel egy tánczot.

Távol legyen tőlem, ha ezek közé azokat a jámbor, komor filisztereket sorolnám, kik az igazi udvariasságot kihaltak nyilvánítják s a képzelet sirjuk fölött — mert mindig meghalni szeretnének — végnélküli philippikákat szórnak a jelen kor ellen. Ellenkezőleg! Jól tudjuk, hogy a régi, valódi lovagiaság halhatatlan, mint a szerelem, míg szép, nemes hölgyek vannak, s hogy lángoló „költői tehetségek” örökké lesznek, habár különböző alakban és formában, de azt sem tagadhatjuk, hogy Amor ő fensége most ritkábban út hadiszállást a báltermekben, pajkosságának nyilait nem szórja oly sűrűn.

(Vége köv.)

Gáspár Gyula levelező tagok. A teljes ülés a fel-szólalók egybehangzó indítványára kimondta, hogy miután a kamara egy második müegyetem-nek az erdélyi részekben való föllállítása iránt már állást foglalt s minthogy a város önjaja a köz-oktatásügyi miniszternek az országgyűlés előtt is kifejezett programjával ellenkezik, ez ügyet az egységes középiskolák napirenden levő kérdésé-nek a megoldásáig függőben tartja és fölkéri azonban, hogy a kamara javaslatához csatlakozva a maga részéről is a második müegyetem kérdését támogassa.

Merza Kristóf kamarai tagnak abbéli kérését, hogy a vidéki postahivatalok a kocsi-postai szállítmányokat vízmentes ponyvával gondosan betakarva szállítsák, a kamara azon indok-nál fogva, hogy a vidéki közönség a nyitott ko-csikban szállított postai küldeményeket igen gyakran megrongált állapotban, vagy esőtől át-ázva kapja meg, magáévé tette és ez ügyben a kolozsvári m. kir. posta- és távirda igazgatóság-hoz átiratot határozott intézni.

Az udvarhelyvármegyei háziipar egyesület ál-tal fentartott székelykeresztúri szövö-tanmühelynek a kamara 50 forint segélyt sza-vazott meg.

Olvasztatott a számvizsgáló bizottság jelentése, mely szerint a kamara 1892 ben bevett 8680 forint 89 korbát, kiadott 7293 forint 37 korbát, maradt fölösleg 1387 forint 52 korbát.

A kereskedelemügyi miniszter a kamara tiszt-viselői és szolgálja számára alkotott nyugdíj-szabályzatot jóváhagyván, azt megfelelő zá-radékkal leküldötte. A központi bizottság tag-jaiul a teljes ülés Harmath Sándor, Petrás Géza, Csizsár Albert és Váradai Márton, a számviz-száló bizottság tagjaiul pedig Biró Sándor, Eck-wert József és Nagy Imre kamarai tagokat újból megválasztotta.

Egyesületi élet.

A vöröskereszt-egylet kézdivásárhelyi választ-mányának közgyűlése.

Kézdi-Vásárhelyt, 1893. jan. 23.

A magyar szent korona országai vöröskereszt-egyesületének Kézdi-Vásárhely városi és vidéki választmánya vasárnap délután, az árvaház he-lyiségében, tartotta meg rendes közgyűlését, a melyet zágoni Bárá Szentkereszt Ste-phanie elnök a következő rövid, de emelkedett szellemű beszéddel nyitott meg:

Tisztelt Közgyűlés!

Választmányunk a mint életbe lépett, kettős czélt vállalt magára, t. i. működését, mint választ-mány és mint követőt, a „Rudolf”-kórház felállít-ását és segélyezését. S hogy ezen czélnak miként felelt meg, vessünk e véget egy futó pillantást a multra, hogy meggyőződést szerezhessünk mi-ként méltó-e arra, hogy tovább is fennállásáért küzdjünk.

Mindnyájan, kik munkálkodásunkat kellő figye-lemmel kísérték, tapasztalatot szerezhettek arról, miszerint nem létezett alkalom, nem volt mód, melyet ne használtunk volna fel a végre, hogy választmányunk mentől több teggel és fiók-egy-lettel birjon.

S hogy létesítése óta ez irányban véghez vitt, ugyiszólva óriási munka és küzdelem szemben több eredményt nem tudunk felmutatni, annak nagymértben Kézdi-Vásárhely kis városában a közelmúltban létrejött számtalan jótékony egye-sület, melyeknek mindenike igénybe veszi ugyan-azon egyének áldozatkészségét. Nyugodt lelkiis-merettel tanuszkodhatunk tehát, miszerint választ-mányunk megtette minden irányban elvállalt köte-lességét s hogy igazságos ítéletet hozunk fellelte, nem csak az eredményt kell tekintetbe vennünk, hanem a véglegig kimerítő fáradságos mun-kát is.

Hogy választmányunk kettős czélja második ágának t. i. a »Rudolf»-kórházzal szemben miként tett eleget, annak kedvező eredményéről a külö-mböz vöröskereszt-egylet és kórházi jelentésekből fog a tisztelt közgyűlés értesülni. Ezeken kívül a központi igazgatóság elismerő leirata tanusodik arról, miszerint működésünkkel teljeszen meg vol-tak elégedve és dicsőítőleg emlékeznek meg Dobay János szép s élethű jelentéseiről.

Választmányunknak újabb tere nyílt tevé-kenységét kifejtési és pedig a »Rudolf»-kórház érdekében, miután az országos vöröskereszt-egy-let közgyűlése által meghatározott segélyezés ideje, ezen év végével lejár. Itten megint a kettős czél érdekét tartoznak elősegíteni, mert nem csak a kórházat képviseljük, midőn indítvány és kérés-kép megfogjuk találni a vöröskereszt országos közgyűlést annak további segélyezéseért, hanem egyszersmind választmányunkét is miután annak további biztos fennállása a »Rudolf»-kórházzal szoros kapcsolatban van. Bár mennyire le vagyunk kötelezve a vöröskereszt-egyletnek a kórházzal szemben tanusított végteletlen jószágáért, bár-mennyire érezzük a lekötőző hálát, melyet le-

róni szent kötelességünk, választmányunk és ahoz tartozó fiókok jövőre való fentartása által, mind-ezek dacára sajnosan ismerjük erőtlenségünket azon kedvezőtlen helyzettel szemben, mely a leg-nagyobb foku energia és tevékenység mellett is bármilyen kevés eredményre képes, ha a kórház segé-lyezésétől esik. Ez mindenestre, nagyon szomo-ritó körülmény s csak is e kis városban jelzett nagyszámú jótékony intézetek teszik valameny-nyire menthetővé.

Ne riadjunk azonban vissza jó harcosokként választmányunk és a fiókok fenntartása által reánk nehezedő nagy munka és sok küzdelem, ha-nem bontsuk meg a humanitás és hála lobogóját a vöröskereszt egylet nagy és nemes missziója ér-dekében, mire hogy az mennyire méltó, szavaknál ékeesebben szólnak I. Ferencz József felségess kir-ályunk és Erzsébet király asszonyunk védnöksé-gök, ki bizonyára legnagyobb neveiket nem ad-ták volna e czélra, ha azt minden tekintetben elég nagy horderejűnek és igaz pártolásra elégsé-gesnek nem ítélték volna. Midőn ezt tenni mélt-oztatnak, egyszersmind jelezték általa, miként mindnyájunknak alattvalói szentkötelességünk dicső nevéket viselő egyletnek felvirágzását a legnagyobb készséggel s teljes erőnkkel elősegi-teni, mit ismételtén a tisztelt közgyűlés minden tagjának becses figyelmébe hívok.

Ama imaszűrű hó ohajjal nyitom meg választ-mányunk mai közgyűlését, hogy a Mindenható mély vallás, páratlan jó, igazságos és bőcs kirá-lyunkat, I. Ferencz Józsefet és kedves magyar ha-zánk valódi őrangyalát: Erzsébet királyné ő fel-ségét királyi családunkkal oly sokáig és oly bol-dogan éltesse, mint azt koronájuknál fényesebben ragyogó ritka erőnyek által méltán megérdemlik.

A közgyűlés lelkes és hálás éljenzéssel fogadta a csinos megnyitót s elnöknek máskülönben is tanusított lankadhatatlan tevékenységéért érzett hálájának jegyzőkönyvében adott élénk kife-jezést.

Az elnöki megnyitó beszéd után Dobay Já-nos a vá. jegyzője ügyes tollal megirt jelentés-ben számolt be arról a munkásságról, a melyet a választmány a maga ügykörében s különösen a Rudolf-kórház fejlesztése, anyagi erősítése ér-dekében, továbbá a vezetése alatt álló orbai járási, kézdivásárhelyi, bereczki, dálnoki, sósmezői, os-dolai, altorjai, al- és felsőernátoni, karatna-völái-feltorjai és esztelneki, összesen tíz fiók-egylet, az 1892. évben kifejtett. A közgyűlés a jelentést élénk figyelemmel hallgatta s a maga részéről is elfo-gadván, a központi igazgatósághoz fölterjeszteni határozta.

K. Csizsár József, választmányi pénztáros előterjesztése következett ezután. E szerint a vö-röskereszt-egysület központjától 400 forint, a kézdi-vásárhelyi fiók-egylettől 174 forint, a más 9 fiók ré-széről 58 forint segélyben részesült a Rudolf kórház. A kézdivásárhelyi fiók-egylet tagjai ezen felül 80 forint adományoztak a felvidéki éhező inségesek javára, mely annak idejében a központhoz föl is terjesztett. A számvizsgáló bizottság jelentése is előadatván, annak alapján a K. Csizsár József pénztáros számadása jóváhagyatott s buzgó mü-ködéséért elismerés szavaztatott. Az orbai fiók-egyletben temérdek tagsági díj-hátrálék mutat-kozáván, annak folhajtására, elnöki átiratban föl-hivatni határoztatott.

A választmányból ez alkalommal kilépő tagok újra választattak, kivéve az eltávozott Benedek I. czimzetes honv. ezredes és a kilépett Bodor Gézát, a kik helyébe Bartók Károly polgár-mester és Kovács Lajos aljárásbíró választat-tak meg.

A Rudolf-kórház közgyűlésétől a segélyezés fontartása ügyében teendő lépések iránt áttett ké-rés meglepő pártolással fölterjesztése elhatározat-ván, a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Fe-jér Károly és Kovács Lajos járásbírák fölkérettek s ezzel a közgyűlést az elnök báróné buzdító tá-mogatást kéri szavaival bezárta.

Különlélek.

— Hymen. Kászonyakabfalvi Kazacsai Béla f. évi február 7-én vezeti oltárhoz, Medvés György nyugalmazott járásbírósi hivatalnok kedves leányát Máriát. Boldogságot kívánunk e szép frigyhez!

— A bibornoki bíretum átadása. Nagy pompával, világi és egyházi celebritások jelenlétében adta át a király február 1-én délelőtt Vaszary Kolos bi-boros hercezeprimásnak és Galimberti Luigi pá-pai prononciusnak a bíretumot. A bíretum át-adásának ünnepe délelőtt 11 órakor kezdődött. A pápai követek két abbé kíséretében érkeztek a Burgba, a hol az udvari főszertartásmester a Burg-templomba kísérte őket. Rövid ima után a két pápai követ egy-egy bíretumot s egy pápai brévé-t tett le a főoltárra. Mindhármat piros fátýollal ta-karták be. A követek erre eltávoztak, míg a két abbé a templomban maradt. Röviddel ezután ér-kezett a burg tanácstermébe Vaszary hercezeprim-

más és Galimberty Luigi nuncius, kiket gróf Hunyady Kálmán főszertartásmester és gróf Trauttmansdorff udvari főkamara fogadott. A két biboros főpap kísérete három udvari fogaton hajtattott fel a várba. A két első fogaton ütek a pápai diszgardisták és a bibornokok egyházi kísérete. A harmadik hatfogatos hintóban pedig a bibornokok a pápai követekkel. Pár percczel 11 óra után a király Hohenlohe főudvarmester jelentésére a kihallgatási terembe lépett s onnan egész fényes kíséretével az udvari kápolnába vonult, melyet erre az alkalomra gyönyörűen feldíszítettek. Az udvari zenekar a kápolnában tussal fogadta a király megjelenését. A király az oltár előtt felállított trónra lépett, míg oldala mellett a gárda-kapitányok, az udvari kamarások és a király adjutána foglaltak helyet. Ugyanekkor kísérték a két biborost is a kápolnába, hol a számukra az első két helyet fentartották. Dr. Gruscha biboros érsek megadta a jelet a mise kezdetére. A pápai követek közé vették a főoltáron levő brévé, térdet hajtottak az oltár előtt, háromszoros meghajlással üdvözölték a királyt és az egyik rövid beszédet mondott latin nyelven. Ezután letérdeltek a trón legutolsó lépésőjére s a brévé átnyújtották a királynak, ki ezt megérintette s ezzel a szóval: legetur, megadta a jelet a brévé felolvasására. A brévé felolvasást azután mindkét biboros követ egyenként a király elé térdelt és odanyújtotta a bírátmot. Monsignore Wilperl, a bécsi nunciatúra tagja a brévé átadása előtt beszédet intézett ő felségéhez, melyben örömet fejezte ki, hogy megfizetendő küldetése közben alkalma nyílik ő felségének bemutatni hódolatát és másrészt, hogy kiemelheti Vaszary Károly hercegreprimás érdemeit. A király előbb saját fejére tette a kalapot, csak azután tette a bírátmotokat a biborosok fejére. A biborosok felkeltek, levették fejükről a bírátmotot s csak ezután vette le a király saját fejéről a kalapot. Az udvari énekkar a Te Deum-ot énekelte, majd a Te ergo quiesamus-t, melynél mindenki térdre borult. A Te Deum után Galimberty biboros, mint rangidősebb, áldást mondott a gyülekezetre. Ezután eltávozott a király, a két biboros pedig a bibor-ruhát a sekrestyében felvette. Az ünnep után a király mindkét biborost magánkihallgatáson fogadta. A kihallgatáson úgy Vaszary Károly hercegreprimás, mint Galimberty pápai nuncius egyenként bemutatott követeket a királynak. Este 6 órakor a két biboros tiszteletére udvari ebéd volt a bécsi Hofburg márványtermében.

— A jótékony nőegylet táncestélye folyó hó 11-én leend. Ez alkalommal a résztvevő közönség közt érdekes emléktárgyak fognak kiadást látni.

— Fejedelmek üdvözlése. A pápa püspöki jubileuma alkalmából Ferencz József király, Vilmos császár, Viktoria királyné, a spanyol regens királyné, a szultán, a bajor regens-herceg és a szász király rendkívüli követeik által küldik Rómába üdvözlőket. A francia kormány üdvözlését általában szentszéki diplomáciai képviselője, Lefebvre de Bohaine fogja átadni.

— Szamosújvár és a millenium. A millenium alkalmából a legnagyobb kulturális alapítványt eddig Szamosújvár szabad kir. város közönsége tette, a mennyiben ötszáz ezer koronát meghaladó összeget ajánlott fel a városban létesítendő állami főgimnáziumra. Ebben a minap érkezett meg a városhoz a vallás- és közoktatási miniszter leirata, melynek alapján remélhetőleg mielőbb megtörténnek a megvalósításra szükséges intézkedések.

— Nyilvános számadás és köszönet. A kézdivásárhelyi ev. ref. egyházi dalkör által január hó 29-én tartott bál összes bevétele 158 frt 60 kr, igazolt kiadása 56 frt 42 kr, maradt tiszta jövedelem 102 frt 18 kr. Nem mulaszthatjuk el köszönetünket kifejezni első sorban a kereskedő ifjuság társulatának azon dícséretre nem szoruló nemes tettért, hogy a terem összes díszítését nekünk az idén is, mint a múlt évben, díjtalanul átengedte. Felülfizettek Kovács Mátyas és Kapusi Károly urak ivén: Kölönte Mózes, Jancsó Dénes vendégfőls 1—1 frt, Csiky József ügyvéd 60 kr, Nagy József bádigos, Jancsó Mózes ker., Balogh Gyula ker., Bibó Ferencz, Alberti és Szenkovits, Kupán József ker., Nagy Sándor mérészáros, Jancsó Elek, Sebők József, Spitzer Dávid, Jancsó Mózes (Istváné) 50—60 kr, Szőcs Dániel nyug. őrnagy, öz. V. Bartha Józsefné, Szőcs Mózes ker., Szőcs Bálint mérészáros 40—40 kr, Molnár, Szőcs Károly, Erdei Béla, Csizsár János, Szőcs József ker., Binder Lajos, Barla Ferencz, Kovács Ferencz 30—30 kr, Fazakas János 25 kr, Jánovics Sándor, Molnár Mózes, Györfi Sándor, Turóczy István, Nagy György, Nagy József, Nagy S. Pál, Szőcs Dániel timár, Szőcs József timár, Szőcs Lajos timár, Baka István, Molnár Amál, Szőcs Károly, Jancsó József, Elekcs József, Mágóri Ferencz, Raduly Mihály, Farkas József, Szilágyi István, Kovács József, Várdó András, Kiss András, Krisztian György, Prohászka Ferencz, Pénczés Ferencz, Kovács József 20—20 kr, Bertalan Albert, Váncsa Mihály, Józsa András, Santa György 10—10 kr. (Folyt. köv.)

Közzgazdaság.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár 20-ik évi üzletforgalmának kimutatása 1892. decz. 31-én.

Forgalmi számla.	
Bevétel:	
Pénztár számlának 1892. jan. 1.	23765.74
Betéti számlának	282558.18
Leszámitolt váltó számlának	1899803.—
Előleg kölcsön számlának	7685.—
Kézizálog-kölcsön számlának	2384.—
6 százalékos kamat számlának	44886.83
1 és 2 százalék illeték számlának	10.094.71
Részvény-átíratási díj számlának	4.—
Osztrák-magyar bank fiók intézetnek	63840.—
Osztrák-magyar bank „Giro” száml.	500.46
Pesti magyar kereskedelmi bank	88450.72
Első magyar ipar-bank Budapest	32402.46
Kisbirt. orsz. földhitel int. (szelv.)	5.—
Többek számlájának	42566.—
Értékpapir számlájának	149844.41
Jelzálog óvadék kölcsönszámlának	101917.—
Jelzálog kötvény kölcsön számlának	71580.—
Kezelési költség számlának	1693.10
Intézeti ház jövedelmi számlának	800.—
Kézizálog kamat	102.36
„	829.51
Értékpapir nyeresemény	52.43
Vegyes államdíj	809.62
Ügyvédi költség	470.—
Tiszti előleg-kölcsön	375.21
Magy. pénzt. és részv. vál. orsz. ny.-egyl.	70.75
Magyar általános takarékpénztár	10021.35
Budapesti bank-egylet	334.63
Tartalék-alap számlának	50.—
Magy. orsz. központi takarékpénztár	2837896.47
összesen	

Kiadás:	
Betéti számlától	270681.81
Betéti folyó kamat számlától	990.75
Leszámitolt váltó	1964408.—
Előleg-kölcsön	5927.20
Kézizálog-kölcsön	1990.—
Kifizetett osztalék	9723.—
Kezelési költség	2321.08
Tiszti fizetés	2930.—
Osztrák-magyar bank fiók számlától	35450.—
Osztrák-magyar bank „Giro” számlától	629.40
Pesti magyar kereskedelmi bank	88954.17
Első magyar ipar-bank Budapest	32402.46
Többek számlájától	49643.—
Visszleszámitolt váltókamat számlától	672.04
6 százalék kamat	192.57
Tiszti előleg-kölcsön	780.—
Értékpapir	149856.78
Vegyes államdíj	78.26
Jelzálog óvadék-kölcsön	91324.—
Jelzálog kötvény kölcsön	81165.—
Ügyvédi költség	932.87
Jótékony és jutalék	631.—
Igazgatási költség	4058.52
Posta- és bélyegdíj	191.52
Allami adó	2863.75
10 százalék betéti államdíj	2851.25
Berendezési költség	607.60
Magy. pénzt. és r. vál. orsz. ny.-díj-egyl.	1913.48
Magy. leszámitoló és pénzváltó-bank	8.—
Budapesti bank-egylet	10021.35
Magyar orsz. központi takarékpénztár	50.—
Házbér számlától	300.—
Pénztár számlától 1892. decz. 31.	23447.58
összesen	2837896.47

Zármérleg számla.	
Vagyon:	
Pénztár számlának 1892. decz. 31-én	23447.58
Leszámitolt váltó számlának	665422.—
Jelzálog óvadék-kölcsön	41547.—
„ kötvény	32285.—
Előleg-kölcsön	2971.50
Kézi-zálog kölcsön	1184.—
Többek számlájának	14813.—
Értékpapir számlának	28453
Kisbirtokosok országos földhitelint. kötv.	100.—
Lutézeti ház számlának	11560.94
Tiszti előleg-kölcsön számla	775.—
Osztrák magyar bank „Giro” számlának	528.94
Pesti magyar kereskedelmi bank	501.50
Berendezési költség számlának	540.—
Házbér	100.—
Ügyvédi költség	108.50
Visszleszomított váltó kamat számlának	160.10
összesen:	796329.59
Teher:	
Befizetett részvény alaptőke számlától	32000.—
Tartalék-alap által kiegészített 60%	480.00
Tartalék alaptőke számlától	11876.43
„jelen évi növelé-	
„sére 15%	2706.60
Külön tartalék-alap számlától	500.—
Intézeti ház trtalék-alap számlától	462.40

Nyugdíj-alap számlától	1800.—
„ „ kamat számlától	469.—
„ „ az 1800 frt után 4%	72.—
K. Vásárhelytől felállítandó polg. l.-isk. számlának	800.—
Betétek és tőkésített kamatai	637043.66
Osztrák-magyar bank fiók	35490.—
Atmeneti 6% kamat számlától	7957.70
10% betéti államdíj számlától a b. ut. decz. 31-én	1192.82
Osztalék számlától a múlt évről fel nem vett:	380.97
Osztalék számlától a jelen évi nyeménnyből	9600.—
Tiszti fizetés számlától a múlt évről fel nem vett:	200.—
Igazgatási költség-számlától a 69. §. szerint	4521.33
Jótékony és jutalék számlától	480.—
Atmeneti nyeresemény számlától	776.68
összesen:	796329.59

Veszteség- és nyereség számla.	
Költség:	
Betéti kamat-számlának	27264.19
Betéti 10% államdíj számlának	2720.17
Házbér-számlának	300.—
Visszleszámitolt váltókamat-számlának	526.74
Jótékony és jutalék-sz. mlának	126.—
Kezelési költség-számlának	627.98
Allami adó-számlának	2863.78
Tiszti fizetés számlának	3130.—
Posta- és bélyegdíj-számlának	191.52
Vegyes államdíj-számlának	25.83
Berendezési költség-számlának törl.	67.60
Nyugdíj-alap kamat-számlának az 1800 frt után 4%	72.—
Tartalék-alap-számlának 15% (18.044 frt 61 kr után) a 69. §. szer.	2706.60
Igazgatási költség-számlának a 69. §. szer.:	
Elnök-igazgató 3% 460 frt 14 kr és 100 frt tisz. díj	560.14
Vezérigazgató 3%	460.14
1 igazgató 3% = 460 frt 14 kr x 5 =	2300.70
1 felügyelőbizotts. elnöki 1/2% = 230 frt 07 kr és 50 frt tisz. díj	280.07
2 felügyelőbizottsági tag 1/2% = 230 frt 7 kr x 2 =	460.14
Hivatlanok 3% = 1/2% 230 07 1% P. tart. alapra 153 forint 38 kr, s. könyv. 1/2% = 76 frt 69 kr	460.14
Jótékony-számlának	405.—
Jutalék-számlának szolgál. t. d.	35.—
Osztalék-számlának 800 x 12 frt	9300.—
Atmeneti nyeresemény-számlának	776.68
összesen:	55960.42

Jövedelem:	
Nyeresemény számlától	123.11
Kamatok: váltó, jelzálog, előleg és többek számlájától	43787.07
Különféle illetékek számlájától	10094.71
Értékpapir kamat és nyeresemény-számlától	1044.17
Intézeti ház jövedelmi számlától	800.—
Kézizálog kamat számlától	102.36
Kisbirtokosok orsz. földhitelint. szelv.	5.—
Részvényátíratási díj számlától	4.—
összesen:	55960.42

Kézdi Váshelytől, 1892. december 31-én.
Az igazgatóság.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

Nyílt tér.* Nyilatkozat.

Nagy János és dr. Dániel Gábor, mint Gábor Péter megbízottai felvilágosítás kérésére a következőket jelentem ki:
Mintán e hó 18-án tartott beszédem ezen mondata: „A múlt évi költségvetés tárgyalása alkalmával az akkori néhai belügyminiszterrel szemben itt épen e helyről hoztam fel egy olyan speciális esetet, a melynél fogva nem tűrnének meg tisztességes ember társaságában sem egy olyan embert, a ki ezt a dolgot végrehajtotta, az én járásom főszolgabírája stb.” arra az értelmezésre adhatna okot, hogy én Gábor Péter kézdivásárhelyi főszolgabíró személyében sérteni kívántam, és öt tisztességes embernek nem tartanám, ezenel kijelentem, hogy én fenti kifejezést csak azon értelemben kívántam használni, mint azt az 1892. évi ápril 6-án tartott beszédemben használtam; t. i. az 1892. évi választásnál követett és általam egyszerű értesítések után ismert azon eljárásáa,

* E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

hogy ő állítólag rosszakaratú cizellással az ezen választásnál a központi választmányhoz beküldeni kötelezett jegyzőkönyvi példányokat magánál tartotta.

Az tehát, hogy ezen kifejezést fenti módon használtam, nyelvbőlésnek tekintendő, melynek már természete is kizárja azt, hogy én őt sérteni, vagy mint nem tisztességes embert kívántam volna feltüntetni.

Budapest, 1893. év január 30. án.

Szacsavay Sándor s. k.

Alulírottak a Gábor Péter és Szacsavay Sándor között fenforgott ügyet a kijelentéssel a lovagiaság szabályai szerint teljesen befejezettnek jelentjük ki.

Kelt Budapesten, 1893. évi január hó 30. án.

Nagy János, s. k., Dr. Gábor Dániel s. k.
orsz. képviselő.

Hirdetések.

Báli-selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint **fekete, fehér és színes** selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, csikozott, kockázott mintázott, damaszolt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) postabér és vámmentesen szállít: **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Sz. 5782. — 1892.

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dálnoki Veres Bálint végrehajthatónak odavaló ifj. Szabó Antal végrehajtást szenvedő elleni 145 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Dálnok község határában fekvő és a dálnoki 1549. sz. tjkvben foglalt A + 1455., 1456. hr. sz. 41 frt, 1575. hr. sz. 19 frt, 2448., 2449. hr. sz. 23 frt, 3853. hr. sz. 96 frt, 4086/a. hr. sz. 3 frt, 7141. hr. sz. 58 frt, 7681., 7682. hr. sz. 60 frt, a 8086. hr. számú egész ingatlanra az özvegy Szabó Antal javára bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül 112 frt, továbbá a dálnoki 709. sz. tjkvben foglalt 10557., 10558. hr. sz. ingatlanból ifj. Szabó Antal egynegyed illetőségére 2 frt, a 903. sz. tjkvben foglalt 10546/a. hr. sz. ingatlan fele részére 1 frt, a 911. sz. tjkvben foglalt 9355/2. hr. sz. ingatlan fele részére 2 frt 50 kr, a 914. sz. tjkvben foglalt 5077/a. hr. sz. ingatlan fele részére 1 frt 50 kr, úgy a 952. sz. tjkvben foglalt 10507. hr. sz. ingatlan fele részére az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi február hó 27. napján délelőtt 9 órakor Dálnok község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881 évi LX. törvény-cikk 42-ik paragrafussában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság

Kézdi-Vásárhelyt, 1892. decz. hó 9-ik napján.

Gaál István,
kirendelt egyes bír.

Hirdetés.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár 20. ik rendes közgyűlését 1893 febr. hó 12-én d. u. 2 órakor az intézeti helyiségben fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

Napirend:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kinevezése az alapszabály 23. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság jelentése a mult évi üzleti működésről.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés.
5. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
6. Az igazgatóságnak az alapszabály 69. §-a módosítására vonatkozó indítványa.
7. Indítványok tárgyalása az alapszabály 16. §-a értelmében.

A fennirt időben tartandó közgyűlésre a. t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabály 17. §-a értelmében minden részvényes személyesen vagy meghatalmazottja által, — kinek azonban részvényesnek kell lenni — gyakorolhatja szavazati jogát és köteles minden részvényes a gyűlést megelőzőleg részvényét szelvényeivel együtt a pénztárnál elismervény mellett letenni.

Kézdi-Vásárhelyt, 1893. január hó 28-án.

Az igazgatóság.

Szám 1547 — 1893.

XII.

Arlejtési hirdetmény.

A k. vásárhelyi só nagyáruda biztosítása iránt ezennel pályázat nyitattik. Vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerű írásbeli ajánlatukat 1893. évi február hó 22-én délelőtti tizenegy (II) óráig az alólírott m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél nyújtsák be. A só nagyárudai rendszabályok a kézdivásárhelyi pénzügyi biztosságnál, valamint ezen m. kir. pénzügyigazgatóságnál megtekinthetők. Vállalkozni kívánók ajánlatukban határozottan jelöljék meg azon árt, melyen az ajánlatban megnevezendő sóhivatalnál vett sót a só nagyárudában elarusítani ajánljuknak. A vállalat biztosítékul 300 frt állapítatik meg. Bánatpénz fejében 150 frt vagy készpénzben az ajánlathoz melléklendő, vagy annak valemely m. kir. adóhivatalnál történt befizetése az illető pénztári nyugta csatolásával igazolandó. Azon ajánlattevők bánatpénze, kiknek ajánlata el nem fogadtatik, a tárgyalás befejezése után visszaadatik. Ha legfeljebb 2 hét alatt azon naptól számítva, melyen a legkedvezőbb ajánlatot tevő arról értesítettett, hogy a a só nagyáruda reá ruháztatott, a só nagyáruda meg nem nyitatték, a letett bánatpénz a kincstár javára marad és új versenytárgyalás irattatik ki. A bánatpénz a kincstár javára visszamarad azon esetben is, ha vállalkozó ajánlatának elfogadása után azon határozott nyilatkozatát beadná, hogy nyilatkozatától önként visszalép. Ajánlatok, melyek a fent érintett kellékekkel nem bírnak, vagy szerkesztvék, vagy pedig más versenyzőkre hivatkoznak, valamint elkésett ajánlatok sem vétetnek figyelembe. Összhangzó ajánlatoknál a határozat fentartatik. A versenyből kizáratnak mind azok, kik a törvény értelme szerint szerződés-kötésre nem képesek, továbbá azok, kik büntény, vétség, vagy jövedéki kihágás miatt elítéltettek, továbbá azok is, a kik az üzlet helyén állandóan nem tartózkodhatnak. Ha ezen felsorolt akadályok bármelyike az üzlet átadása után jut a hatóság tudomására, az eladási engedély visszavonatik. Az írásbeli ajánlat boritéka következőleg jelölendő meg. „Ajánlat a kézdivásárhelyi só nagyáruda át-vételére 1893. évi 1547. számhoz.”

Sepsi-Szentgyörgyön, 1893. január hó 25-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.